

lotgenoten empowerment netwerken

De toekomst ligt in samenwerking tussen informele en formele zorg
Interview met beleidsadviseur Erna van Dijk, gemeente Zwolle 4

AMWAHT een schot in de roos
Interview met producent Conny van der Aalsvoort, SWON Nijmegen 5/6

Dit is heel anders dan trainingen in het bedrijfsleven
Interview met docent Gertrud Zweerts - Liew Kie Son, Zwolle 7

Mijn moeder zei altijd 'meisje zorg dat je je broek op kan houden'
Interview met producent Karin de Roo, Markant Amsterdam 8

5x meer allochtone ouderen met dementie!
Interview met Nienke van Wezel, Alzheimer Nederland 9

Wij willen de zelforganisaties iets teruggeven
Interview met producent Margreet Zickhardt, Markant Amsterdam Zuidoost 10

AMWAHT Reisverslag

Oktober 2012

AMWAHT in opleiding

AMWAHT is op reis

AMWAHT, een opleiding voor allochtone mantelzorgers die inzet op eigen kracht en eigen netwerken, is bezig zich te verspreiden over Nederland. De opleiding gaat van start in steden in alle windrichtingen. (AMWAHT staat voor Allochtone Mantelzorgers Werken Aan Hun Toekomst). In dit Reisverslag doen we kort uit de doeken wat de AMWAHT opleiding inhoudt en geven wij een overzicht van de steden die al enthousiast meedoen. Ook gaan we in op de rollen van

producenten en docenten en doen we verslag van de manier waarop zij zich voorbereiden op hun taak. Door het Reisverslag heen vertellen enkele producenten, een docent en een beleidsmedewerker wat hun ervaringen tot nu toe zijn en hoe ze tegen de opleiding aankijken. Tenslotte is er informatie voor wie alsnog met een AMWAHT opleiding wil starten.

Ingrijpende ervaringen in Amsterdam en Utrecht

De AMWAHT opleiding leidt mantelzorgers van verschillende achtergronden op tot groepswerkers die in staat zijn om lotgenotengroepen van (allochtone) mantelzorgers op te zetten en te begeleiden. In deze opleiding worden allochtone mantelzorgers aangesproken op hun eigen kracht en ontwikkelingsmogelijkheden. De opleiding is in de praktijk ontwikkeld in de steden Utrecht en Amsterdam. Hij is opgezet omdat duidelijk werd dat allochtone mantelzorgers nog vaker overbelast zijn dan autochtone mantelzorgers en vaak in een isolement terechtkomen en ook om ruimte te geven aan de ambitie van allochtone mantelzorgers om zich te ontwikkelen. De twee experimentele opleidings-trajecten in Amsterdam en Utrecht

bleken zeer succesvol. Vrijwel alle cursisten maakten de opleiding af en iedereen die daarna als groepswerker aan de slag wilde vond een werkplek. Het deelnemen aan de opleiding had een grote impact op het leven van de deelnemers. Ze waren na afloop niet alleen in staat om te voorkomen dat ze door het zorgen zelf overbelast raakten, maar waren ook in staat hun eigen toekomst in de hand te nemen. Daarnaast hadden ze ervaren wat de steun van lotgenotengroepen voor mantelzorgers kan betekenen en waren ze in staat om deze ervaring over te brengen op anderen.

Ingrijpende ervaringen in Amsterdam en Utrecht (vervolg)

Eén van de deelnemers verwoordde de betekenis van het meedoen aan de AMWAHT-opleiding als volgt:

“Een tijdje geleden had ik het heel erg moeilijk. Ik raakte helemaal in de war, ik wist niet meer wat ik moest doen. Gelukkig zat ik in een lotgenotengroep tussen lieve vrouwen en twee begripvolle docenten. Iedereen luisterde naar mijn verhaal. Dankzij

de vrouwen, de docenten en mijn gezin kwam ik sterker uit mijn problemen. Ik zei dat er naar me geluisterd werd, dat is waar. Kennissen en onze families en nog veel andere mensen vroegen vaak hoe het met mijn man ging en met mijn dochters. Maar niemand vroeg het aan mij. Hoe het met mij ging. Was ik dan niet belangrijk of was ik verplicht om te zorgen of was het gewoon mijn

taak, of weet ik wat? Wat ik dan in de lotgenotengroep merkte, dat er mensen waren die ook vroegen hoe het met mij ging. Kunnen jullie inschatten wat dat voor mij betekende? Heel veel, echt heel veel. Dus ik was wel belangrijk. Ik ben ook sterk, ik heb ook kracht, en ik heb ook gevoelens. Dus ik ben ook een mens.”

AMWAHT opleiding in Amsterdam

Behoeftte in andere steden

Tijdens de afsluitende bijeenkomsten van het AMWAHT-project in oktober 2011 vroegen enthousiaste organisaties en ambtenaren naar de mogelijkheid om ook in hun gemeente een AMWAHT-opleiding te organiseren. BMP ontwikkelde het project AMWAHT Plus dat tot doel heeft om

de AMWAHT-opleiding in enigszins gewijzigde vorm uit te rollen naar 15 tot 20 andere steden in het land. Daartoe is de opleiding iets ingekort (totaal 10 maanden) en extra aandacht voor dementie als nieuw element ingevoegd. Ook zijn er mogelijkheden om de opleiding

verder te ontwikkelen. Te denken valt aan het aanpassen van de inhoud ten behoeve van groepen mannelijke en/of autochtone mantelzorgers.

Een docent is iets anders dan een producent

Bij het opzetten en uitvoeren van de opleiding wordt een onderscheid gemaakt tussen de rol van producent van de opleiding en die van docent. Daarnaast hebben gemeenten een rol.

Producenten

De *producent* organiseert de opleiding en is verantwoordelijk voor onder meer: het werven van geld, het aantrekken van een geschikte docent, het werven van deelnemers en het vroegtijdig regelen van stageplaatsen bij instellingen op het gebied van zorg- en welzijn in de gemeente en het waar mogelijk ondersteunen van individuele deelnemers op weg naar vormen van betaald werk. Verschillende typen organisaties, zoals Steunpunten Mantelzorg, plaatselijke welzijnsinstellingen en ROC's kunnen optreden als producent van een opleiding.

Docenten

De *docent* is verantwoordelijk voor: het volgen van het curriculum, het waar nodig op creatieve wijze omgooien van de lesstof, het begeleiden van het groepsproces in de opleidingsgroep, het uitnodigen van geschikte gastdocenten en het begeleiden van de deelnemers bij hun stages.

Gemeenten

De *gemeenten* hebben een rol in het stimuleren van plaatselijke producenten en in de financiering van het opleidings-traject.

BMP

Om de producenten goed voor te bereiden op de werving van deelnemers, de omgang met deelnemers, de kwaliteitseisen van docenten en de relaties

met de stage-instellingen, heeft BMP een cursus van vier dagdelen ontwikkeld. Daarnaast is een cursus van acht dagdelen voor docenten ontwikkeld waarin zij zich het curriculum eigen maken, zich verdiepen in de problematiek van allochtone mantelzorgers en de regelingen en instanties waar zij mee te maken hebben. Om producenten en docenten tijdens de voorbereiding en uitvoering van de opleiding met raad en daad bij te kunnen staan is een kleine backoffice ingericht die bemand wordt door medewerkers van BMP die ervaring hebben met het AMWAHT-traject. Deze medewerkers zijn telefonisch te benaderen, maar kunnen ook mee-gaan bij belangrijke besprekingen met bijvoorbeeld een financier.

Mantelzorgers zijn duizendpoten

Wie doen er al mee?

Bij de start van het project AMWAHT-plus is informatie verspreid via de websites van VNG, Vilans, Mezzo en BMP. Via e-mail zijn circa 300 personen uit het AMWAHT-bestand van stichting BMP benaderd.

Het is verrassend om te zien hoeveel animo er is bij gemeenten, producenten en docenten. Op 30 augustus 2012 was in 12 gemeenten / stadsdelen een producent van een AMWAHT-cursus gevonden en was de financiering (bijna) rond.

In twee gemeenten staat een potentiële producent klaar, maar is het nog zoeken naar financiers of samenwerkingspartners. Er zijn ook nog een aantal gemeenten waar we graag een AMWAHT-opleiding van de grond zouden willen krijgen, maar waar we nog op zoek zijn naar kandidaat producenten. Het gaat om: Amersfoort, Apeldoorn, Den Bosch, Deventer, Leiden, Tilburg en Zaandam.

- Mantelzorgcentrum Noord-Holland Noord in Alkmaar
- Vrijwilligers Centrale Almere + een te zoeken partner in Almere
- Markant + Huis van de Buurt in Amsterdam Centrum
- Markant in Amsterdam Nieuw West
- Doras in Amsterdam Noord
- Markant + Samenwonen, samenleven in Amsterdam Zuidoost
- Stichting Informele Zorg Breda + SurPlus Welzijn in Breda
- Mantelzorgcentrum Noord-Holland Noord in Den Helder
- het Alfa-college in Groningen
- Stichting Welzijn Ouderen Nijmegen (SWON) + IVC + Het Inter-lokaal in Nijmegen
- ROC ASA in Utrecht
- Vrijwilligers Centrale in Zwolle

De toekomst ligt in de samenwerking tussen informele en formele zorg

Interview met beleidsadviseur Erna van Dijk, Zwolle

“De Integratieraad in Zwolle vroeg om meer aandacht voor allochtone mantelzorgers. En er lag al langer de vraag van mantelzorgers zelf om meer lotgenotengroepen. Dus ik ben al langer aan het denken over hoe we de mantelzorgondersteuning kunnen versterken. Daarbij komt nog dat er gemeentelijk niet meer structureel geld bijkomt, zodat het niet mogelijk is om nog meer consulenten te werven. En toen kwam AMWAHT Plus precies op het goede moment, waarmee je èn lotgenotengroepen in het leven roept en ook nog eens de ondersteuning van mantelzorgers kunt versterken. Vervolgens hebben we een gesprek gehad met de Vrijwilligers Centrale om te kijken of het ook in hun ideeën paste en of ze er wat mee konden. Zij hebben besloten om een docent deel te laten nemen aan die cursus van BMP. Toen is de zaak verder gaan rollen. Het college moest een bedrag beschikbaar stellen en dat hebben ze kort geleden gedaan.

We hebben wel besloten dat die opleiding niet alleen beschikbaar komt voor allochtone mantelzorgers, maar dat we juist ook de verbreding willen zoeken met autochtone mantelzorgers. Dat heeft twee redenen. Autochtone en allochtone mantelzorgers kunnen elkaar ook versterken. Dat ze elkaar kunnen beïnvloeden, op een positieve manier wat aan elkaar kunnen hebben. Het zou niet uit moeten maken of je autochtoon of allochtoon bent, als je behoefte hebt aan ondersteuning dan moet dat kunnen. We zijn heel benieuwd.

Ik verwacht dat de AMWAHT-opleiding gaat werken. Dat betekent wel dat zowel de gemeente als de Integratieraad en de Vrijwilligers Centrale er hard aan moeten trekken om het een succes te laten worden. Want ik denk dat als je aan mensen vraagt om langere tijd vrijwillig deel te nemen aan een opleiding, dat dat nogal wat is. Je zou de nadruk moeten leggen op het investeren in mensen wat je doet en de competenties die zij er mee kunnen ontwikkelen. Als je daar het accent op legt, moet het volgens mij gaan lukken.

Ondersteuning van mantelzorg is een speerpunt in Zwolle. We proberen er een goede vorm aan te geven, ook omdat ik van mening ben dat de toekomst van de zorg ligt in een goede samenwerking en een goed samenspel van formele en informele zorg. Maar dat houdt wel in dat je de informele zorg moet ondersteunen, moet equiperen daarvoor”.

Over deelnemers, stageplekken en geld De producentencursus

Op 23 en 30 maart kwamen 14 potentiële producenten in Utrecht bij elkaar voor de cursus. De deelnemers vormden een gevarieerd gezelschap: van ambitieuze ZZP-ers tot vertegenwoordigers van organisaties als Steunpunten Mantelzorg, ROC's, welzijnsinstellingen en een expertisecentrum mantelzorg. Op de eerste cursusdag kwamen aard en inhoud van de AMWAHT-opleiding, het werven van deelnemers, stageplekken en budget aan bod. Alle deelnemers maakten enthousiast een plan van aanpak voor het opzetten van de AMWAHT-opleiding in hun stad. Na afloop werd het opleidingsboek uitgereikt aan de deelnemers.

Veel deelnemers van welzijnsorganisaties liepen al geruime tijd rond met de vraag hoe ze allochtone mantelzorgers zouden kunnen bereiken en ondersteunen. ROC's zagen in de AMWAHT-opleiding een mogelijkheid om de uitval van allochtone mantelzorgers in hun leerlingenbestand te voorkomen. De vragen die de deelnemers hadden en met elkaar bespraken waren bijvoorbeeld: Hoe werf je deelnemers? Waar en hoe regel je stageplekken? Uitstroom naar betaald werk: hoe doe je dat en lukt dat wel? Wat zijn de instroomcriteria? Hoe regel je de financiën?

Tijdens de tweede cursusdag verfienden de cursisten hun plannen van aanpak. Het sluitstuk van die dag werd gevormd door een optreden van twee ex-AMWAHT cursisten uit Utrecht. Zij vertelden gedreven over hun ervaringen tijdens en na de cursus en beantwoordden de vele vragen uit de groep. De 'opgeleide' producenten konden gaan werken aan de uitvoering van hun plan van aanpak.

Over lotgenoten, verhalen en ervaringsleren De docentencursus

De docentencursus vond plaats op 8 juni in Utrecht en op 21 en 22 juni 2012 in Zeist. Zevenentwintig docenten / trainers uit het hele land kwamen bij elkaar om zich voor te bereiden op hun docentenrol in AMWAHT-opleidingsgroepen. Ze waren afgevaardigd door de producenten. Ook namen een paar ZZP-ers, die freelance trainingen geven, deel aan de cursus. Na verschillende kennismakingsoefeningen werden aard en inhoud van de opleiding verkend, waarna de verschillende modules, 'lotgenoten', 'netwerken', 'empowerment' en de stageperiode, verder werden

uitgediept. De cursisten werden voortdurend geconfronteerd met oefeningen uit de AMWAHT-opleiding, zodat ze hiermee ervaring konden opdoen. Als docent die de oefening laat doen en als deelnemer die de oefening zelf meedoet. In de avond van 21 juni werd een rollenspel gespeeld waarin een conflict in een AMWAHT opleidings-

groep centraal stond. Voor veel deelnemers was dit rollenspel een eyeopener omdat ze konden ervaren dat de verhalende manier van werken die kenmerkend is voor de AMWAHT-opleiding ook bij conflicten beter werkt dan confrontatie.

AMWAHT een schot in de roos

*Interview met producent
Conny van der Aalsvoort, SWON, Nijmegen*

"Wij zijn een ouderenwerkorganisatie en we hebben sinds twee jaar ook het coördinatiepunt mantelzorgondersteuning onder ons, als dienst. Niet alleen voor oudere mantelzorgers of mantelzorgers voor ouderen, maar mantelzorgers algemeen in Nijmegen. We houden ons ook bezig met de regie van de mantelzorgondersteuning in de stad. En daar past dit project heel goed binnen.

Voor mij was AMWAHT Plus een schot in de roos. Wij waren aan het nadenken hoe wij allochtone mantelzorgers beter konden bereiken en ondersteunen. En we zochten naar een manier waarin we dat konden vormgeven en waarmee we mantelzorg en de dilemma's die dat oproept meer bespreekbaar konden maken binnen de verschillende gemeenschappen. En AMWAHT Plus raakte die verschillende kanten.

De cursus voor producenten was nuttig, want het blijft moeilijk om te snappen: wat is nou precies het doel? Omdat het verschillende doelen heeft. Voordat je er genoeg in thuis bent om lokaal je eigen partijen er over te kunnen informeren, heb je tijd nodig en daar waren die dagen voor de producenten heel zinvol voor. En natuurlijk om elkaar te stimuleren en te enthousiasmeren.

Foto: De in Nijmegen gebruikte wervingsfolder

We hebben een aantal partners gezocht om dit idee in Nijmegen samen op te pakken en iedereen reageert er heel erg enthousiast op. Vooral ook omdat het een methodiek is die al is uitgeprobeerd en producten heeft opgeleverd. Er is al een scholingsprogramma en er zijn allerlei ervaringen opgedaan. Daarom is het voor ons een hele makkelijke manier om dit op te pakken, je hoeft niks meer zelf te ontwikkelen. Of ik nou gesprekken heb met mogelijke partners om het uit te voeren, of met instellingen om stageplaatsen te organiseren, of met organisaties die misschien allochtone mantelzorgers kennen, of allochtone mantelzorgers zelf, iedereen is heel positief en wil graag een bijdrage leveren en ziet ook dat het nodig is.

We zijn eind september gestart. Voor mij kwam het in een flow, dat het min of meer vanzelf ging. Ook de financiering was heel snel rond. Het grootste deel financiert SWON zelf en een deel komt van een fonds uit de regio, het Terra Fonds. De gemeente was enthousiast en wilde ook een bijdrage leveren. En dat toont aan dat het goede moment is, dat het voldoet aan een behoefte; alles komt bij elkaar. Niks leuker dan meewerken aan een project dat makkelijk en goed verloopt!

De werving doen we samen met het Internationaal Vrouwen centrum en met Het Inter-lokaal en hebben we eigenlijk al achter de rug. We zijn daar voor de zomer mee begonnen. Met een flyer maken en verspreiden en heel veel instellingen en contactpersonen daarvan op de hoogte brengen. We hadden voor de zomer al meer dan twintig belangstellenden. We hebben afgelopen week nog een voorlichtingsbijeenkomst gehad en daarvoor ook nog een persbericht in de plaatselijke krant laten zetten. En dat heeft ook weer heel veel telefoontjes opgeleverd. Dus we hebben met meer dan dertig mensen contact gehad hierover. We merken wel dat er in de praktijk ook weer mensen afvallen. In de intakegesprekken blijkt pas of iemand geschikt is. Ik heb ook al een aantal stageplaatsen. Heel veel instellingen zien er mogelijkheden in om iets wat ze zelf al van plan waren hiermee uit te voeren, of zien het als een hele goede kans op dit nu eens eindelijk aandacht te kunnen geven. Ik probeer een diversiteit aan stage-organisaties te krijgen, zowel organisaties die voor mensen met een beperking werken, als organisaties die met ouderen werken, als voor organisaties die werken in de wijk. Zodat je variatie krijgt en daarbij koppels kunt plaatsen.

Wat ik zelf heel leuk vind om te merken bij de promotie van de opleiding en de reacties op het persbericht is dat ik zie dat de behoefte groot is en dat elke stap die je zet een moment is om het thema onder de aandacht te brengen en bespreekbaar te maken. Dus dat je je niet moet vergissen dat al die kleine stapjes die je zet voordat de opleiding er is, allemaal ook hun waarde hebben".

Laatste nieuws

De Vrijwilligers Centrale Zwolle zal AMWAHT Plus als 'vernieuwend project' presenteren tijdens de bijeenkomst 'Arbeidsmarkt en Zorg' die op 11 oktober plaatsvindt in het gemeentehuis in Deventer (Grote Kerkhof 4)

Dit is heel anders dan trainingen in het bedrijfsleven

Interview met docent

Gertrud Zweerts-Liew Kie Son, Zwolle

"Ik werd benaderd door de Vrijwilligerscentrale Zwolle. Ik ben zelfstandige en ik heb ik in het verleden het een en ander voor hun gedaan, tijdens projecten en trainingen.

Zij vertelden dat ze overwogen om een AMWAHT-opleiding op te gaan zetten. Ze hadden alleen geen consulent beschikbaar om deel te nemen aan de docentencursus. Toch wilden ze de kennis alvast in huis halen en vroegen me om mee te doen aan de docentencursus. Dat leek me wel wat. Want ik kreeg toen ook het materiaal gemaild. Toen dacht ik: dit is leuk.

Ik vond het leerzame dagen, die docentencursus. Het was fijn om weer eens stil te staan bij hoe je de dingen doet. En geconfronteerd te worden met de dingen die je niet zo goed doet, of niet zo handig doet of die je beter zou kunnen doen. En het was ook heel leuk om zo veel gemotiveerde, leuke, welbespraakte, vlotte vrouwen - en ook mannen - te ontmoeten, die zich daarvoor wilden inzetten. Er heerste een heel leergierige sfeer. Het was stimulerend.

Het speciale van een AMWAHT-opleiding is de nadruk op het verhalende, de ruimte nemen voor het verhaal van de ander, en vandaaruit empoweren. Dat is passend bij de groep van mensen waarmee je aan de slag wilt. Het is anders dan de meeste trainingen die ik verzorg. Ik zit veel in het bedrijfsleven en geef daar competentiegerichte trainingen. Dit is toch even met een andere slag.

Ik ben benieuwd hoe dat zal gaan bij het werven van allochtone mantelzorgers die zich dan zouden moeten committeren, vooral omdat ze het zo druk hebben. Dus ik ben benieuwd, maar denk dat als het van start zou gaan het erg leuk zal zijn. Dan zou er ook een hele leuke spin off van kunnen komen en dan zal een volgende groep sneller gevuld zijn. Ik denk dat we dan ook gemakkelijk de pers zouden kunnen halen. Dan denk ik wel dat het succesvol zal zijn. Ik hoop echt dat het doorgaat".

Kort na dit gesprekje met Gertrud kreeg de Vrijwilligers Centrale Zwolle groen licht van de gemeente.

Bonus voor producenten

Producenten kunnen in aanmerking komen voor een bonus van € 4000. Deze komt beschikbaar door financiële bijdragen van het Innovatiefonds Zorgverzekeraars, het Skanfonds en het Fonds NutsOhra. Het bedrag - waarmee de geïnvesteerde uren (deels) kunnen worden gecompenseerd - kan per producent na afloop van de stageperiode worden aangevraagd.

De bonus wordt uitgekeerd als is voldaan aan de volgende voorwaarden:

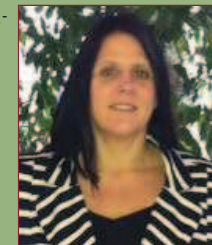
Voor meer informatie kun je bellen (020 4282728) of mailen (amwaht@stichtingbmp.nl).

1. Er moeten in het praktijkdeel (de stageperiode) ten minstens zes lotgenotengroepen door AMWAHT-deelnemers worden opgezet en/of begeleid;
2. Een derde deel van deze groepen moet geheel of gedeeltelijk over dementie gaan. Dit kunnen specifieke groepen zijn van mantelzorgers die zorgen voor dementerenden, of algemene groepen waarin dementie duidelijke aandacht krijgt. Dat laatste kan bijvoorbeeld door het uitnodigen van een gastdocent van Alzheimer Nederland.

Mijn moeder zei altijd 'meisje zorg dat je je broek op kan houden'

Interview met producent Karin de Roo, Markant Amsterdam

In Amsterdam vervult Markant, Centrum voor Mantelzorg en Expertisecentrum Mantelzorg-ondersteuning, een opmerkelijk rol in AMWAHT Plus. Markant heeft de producentenrol in drie stadsdelen (Centrum, Nieuw West en Zuidoost). Een gesprek met manager Karin de Roo.

"Ik kwam in aanraking met AMWAHT Plus In Nieuw West. Ik had een gesprek met Helga van Leeuwen, beleidsmedewerker in dat stadsdeel. Zij zei 'ik zou graag een AMWAHT-opleiding hebben in Nieuw West, maar ik wil dat Markant dat gaat doen'. Ik vroeg me in eerste instantie af wat dat opstarten van de opleiding dan allemaal inhoudt. We hebben er over gesproken dat er trainingen zijn voor producenten en docenten. En er waren binnen Markant een heleboel gegadigden die heel graag een training wilden gaan doen. Dus ik heb nu vier trainers die de docentencursus hebben gedaan. Sommigen wilden het zo graag dat ze het in hun eigen tijd hebben gedaan en dat geeft wel aan dat de animo groot is. En ik vind het prachtig om zo'n kansarme groep als allochtone mantelzorgers naar werk te leiden.

Wat ik van huis heb meegekregen, wat mijn moeder altijd zei: 'meisje, zorg dat je je eigen broek op kan houden, dan ligt de weg voor je open je kan dan alle beslissingen die je neemt vanuit jezelf nemen, wat je wilt en wat je voelt, dan ben je van niemand afhankelijk'. En dat vind ik ook heel belangrijk. Dat geeft je een ander stadsdeel", dan moet je 'nee' zeggen; en dat is best wel lastig. Zeker ook omdat het een groep lijkt te zijn die moeilijk te benaderen is, die zitten echt thuis; het zijn geen vrouwen die ook een actief sociaal leven hebben.

En daarom wil ik ook naar de Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling, met de vraag of we dit niet stadsbreed kunnen gaan uitzetten in 2013. Want als de werving specifiek in één stadsdeel is, is dat best lastig. Vooral als je de groep gemêleerd wil hebben. Als je de opleiding stadsbreed maakt, kun je hem op verschillende locaties en op verschillende dagen doen en dan is het voor een aantal mensen makkelijker om in te stromen. En als je nu ook ziet: iemand die doet mee en die zegt "ik ken iemand en die wil ook, maar die woont in een ander stadsdeel", dan moet je 'nee' zeggen; en dat is best wel lastig. Zeker ook omdat het een groep lijkt te zijn die moeilijk te benaderen is, die zitten echt thuis; het zijn geen vrouwen die ook een actief sociaal leven hebben.

Ik had vorige week een gesprek met iemand die werkt voor de Raad van Bestuur van Welzijnsorganisatie Cordaan. Die zei "die AMWAHT-cursisten worden weliswaar opgeleid als groepswerker, maar ze kunnen na de cursus ook bij ons instromen als hulp in de huishouding. Er zullen een aantal zijn die zeggen 'hulp in de huishouding, dat was niet echt mijn bedoeling', maar dan heb je wel intern weer een opleidingstraject tot verzorgende. En het zijn al verzorgenden eigenlijk".

Ik weet zeker dat DMO er wel oren naar heeft, zeker als ik zeg dat ik Cordaan achter me heb staan. Cordaan moet van DMO ook kansarmen een kans bieden. En Cordaan ziet een mogelijkheid om dat, via ons, te doen met AMWAHT Plus".

5x meer allochtone ouderen met dementie!

Interview met Nienke van Wezel – Alzheimer Nederland

Het aantal allochtonen met dementie stijgt vijf keer zo snel als het aantal autochtonen met dementie, volgens Alzheimer Nederland. In 2020 zal 11% van het aantal mensen met dementie van allochtone afkomst zijn. Het overgrote deel van hen zal verzorgd worden door familieleden. Mantelzorgondersteuning is namelijk bij uitstek een hulpvoorziening die de niet-westerse zorgvrager in staat stelt langer zorg te verlenen volgens de eigen tradities. Het toerusten van allochtone mantelzorgers van dementerenden wordt daarmee een uiterst belangrijke zaak.

Een gesprek met Nienke van Wezel van Alzheimer Nederland.

“Zorgen voor iemand met dementie is natuurlijk wezenlijk anders dan gewoon zorgen voor een ouder wordend familielid. Het is een ziekte met een enorme impact. Het is meer dan alleen vergeetachtigheid, het is meer dan ‘moeder wordt ouder en dit is normaal’. En het is een relatief lange ziekte, waarbij de laatste paar jaar de zorg vaak 24 uur zal zijn. Het is mooi als je een zorgtraditie hebt, die je voor je ouders nog heel graag wilt vervullen. Maar die zorgtraditie bereidt je niet voor op 24 uur zorg voor iemand die jou niet meer herkent. Dat is een heel ander aspect en daar komt meer bij kijken. Dan heb je in ieder geval meer ondersteuning nodig. En of dat nou door de eigen familie gedaan wordt, of door hulpverlening, dat laat ik open, dat is aan iedereen zelf.

Wat ik belangrijk vind is dat duidelijk wordt dat het een ziekte is die je als gemeenschap moet dragen. Het is een ziekte die al zorgt voor een isolement, maar als dat ook nog eens niet besproken kan worden in een bepaalde gemeenschap en mensen vanuit de eigen familie emotioneel geen steun ondervinden, door onwetendheid en moeite in het omgaan met deze ziekte, dan zorgt dat voor een hele zware zorgsituatie, waarbij ik me echt zorgen maak over de belasting van die mantelzorgers.

Als je naar dementie kijkt dan zie je een gezondheidsramp die er aan zit te komen, qua aantallen ouderen. Maar als je kijkt naar de aantallen ouderen onder migranten die dementie krijgen dan zie je dat de piek voor oudere migranten in 2020 ligt in plaats van 2040 voor autochtone ouderen. Dat betekent dat we nog acht jaar hebben om het gat in informatievoorziening over deze ziekte naar deze mensen zo goed mogelijk te dichten. Als er een beroep op mij wordt gedaan, kom ik graag als gastdocent in AMWAHT-groepen. Docenten van een AMWAHT-groep kunnen hiervoor Alzheimer Nederland benaderen. Ik vind het wezenlijk dat als je voorlichting geeft, je niet nog meer vragen oproept, zeker niet over deze ziekte, want het maakt mensen al heel erg onzeker. Het is mijn ervaring dat als je voorlichting geeft aan groepen dat ze niet zozeer vragen hebben over de omgang met dementerenden maar dat ze vooral willen weten wat dementie eigenlijk is. De kennis over deze ziekte, daar komen de meeste vragen over. 90% gaat over kennis, inzicht en het ziekteproces. Het is belangrijk om aan te geven dat het niets te maken heeft met een leefstijl van vroeger, dat het gewoon een ziekte is die je kan overkomen. AMWAHT docenten kunnen allerlei materiaal aanvragen via de site van Alzheimer Nederland. Bijvoorbeeld DVD's. We hebben nu een DVD, een interview met een Turkse meneer die Alzheimer heeft, en met zijn gezin. Die DVD heet 'Meneer Bahtiyar'. Ook een goede DVD is 'Meer dan vergeten'. Die is in meerdere talen beschikbaar. En 'Waar is de deur?'. We hebben ontzettend veel materialen, ook vertaald in het Turks en het Arabisch.

Ik wil nog wel even zeggen dat ik eigenlijk heel trots op migranten ben dat ze de dialoog over dementie aangaan in de culturen, dat die onbekendheid een stuk minder wordt. Toch wordt nog vaak ontkend. Dat komt soms ook omdat ze iemand rustig en met respect over willen laten gaan naar de hemel. Dat betekent ook dat ze een bepaalde ziekte nooit zullen adresseren. En dat is met dementie ook het geval, de familie wil er voor zorgen dat de persoon met dementie zich geen zorgen maakt, niet verdrietig wordt. Daarom is er een grote mate van ontkenning bij deze ziekte”.

Nienke werkt bij Alzheimer Nederland. Daarnaast doet ze promotieonderzoek naar mantelzorg en dementie.

Wij willen de zelforganisaties iets teruggeven

Interview met producent Margreet Zickhardt, Markant Amsterdam-Zuidoost

Saskia Duijs en Margreet Zickhardt

“Ik had hier en daar al wel eerder van AMWAHT gehoord, maar ik maakte pas echt kennis met AMWAHT tijdens de intentie conferentie in Utrecht waar werd gepeild of er belangstelling was voor de opleiding in andere steden. Ik was daar met Saskia Duijs van Stichting Samenwonen-Samenleven. Saskia en ik waren al bezig met na te denken over hoe je mantelzorgers in zelforganisaties kunt ondersteunen. Wij zaten ook aan een training te denken. Dus wij naar die AMWAHT bijeenkomst om te horen hoe die training er uit ziet. En daar waren we enthousiast over.

Maar onze insteek in Zuidoost is een beetje anders. Er komen een heleboel mensen op het mantelzorgspreekuur van Loket Zorg en Samenleven, maar er zijn natuurlijk ook heel veel mantelzorgers die niet komen, die zich niet herkennen in het woord, die zorgen ook heel vanzelfsprekend vinden en dus niet bedenken dat daar misschien wel ondersteuning voor is. Die mensen komen niet in beeld, ook niet bij zelforganisaties. AMWAHT leidt mensen toe naar betaald werk, maar onze insteek is: hoe kunnen we zelforganisaties en mantelzorgers uit die zelforganisaties ondersteunen en versterken. Het zijn, net als bij AMWAHT, mantelzorgers die iets gaan doen voor mantelzorgers. Maar dan binnen de zelforganisaties. Het idee is om het terug te geven aan de zelforganisaties. Maar werken buiten de zelforganisatie, al dan niet betaald, kan er natuurlijk nog altijd uit voort komen.

Na die AMWAHT-presentatie hebben Saskia en ik een plan gemaakt dat veel dichter tegen AMWAHT aanzat dan nu, maar dat werd afgekeurd door het stadsdeel. Niet zozeer inhoudelijk, maar wel qua geld. Daar hadden we een slecht gevoel over, om opeens niet meer verder te gaan. Want we waren al een hele tijd bezig met die zelforganisaties. Toen hebben we gekeken: kunnen we het kleiner maken en het - wat Markant betreft - ten dele uit de gangbare subsidie doen. Dat was dus wel een beetje proppen en omvormen. De opleiding ziet er nu zo uit: Om te beginnen doen we de cursus 'De zorg de baas'. In 'De zorg de baas' zijn mantelzorgers samen bezig met verschillende thema's die te maken hebben met mantelzorgen; zoals grenzen trekken, hulp durven vragen, doe ik nog wel eens leuke dingen voor mijzelf? Het is het lotgenotengebeuren en nadenken over jezelf. Na 'De zorg de baas', doen we nog een overstijgend deel, vijf, zes keer, waarin het gaat over: hoe ga jij straks je ervaringsdeskundigheid inzetten, bijvoorbeeld binnen de zelforganisatie?

Het lastigste? De financiering. Als die moeizaam gaat, gaat alles zo slepen. Het is slecht voor de voortgang en voor het contact dat je met mensen hebt. Je wilt samen iets gaan doen en dan zit je met dat gedoe over het geld.

Het is best moeilijk om via zelforganisaties deelnemers te vinden. Sleutelfiguren van zelforganisaties hebben het al heel druk. We hebben ook breder geworven.

Het project zou na een eerste keer door moeten gaan. Volgens mij moet je dat een aantal jaren doortrekken, anders beklijft het niet. Het was onze bedoeling dat mensen uit de zelforganisaties het stokje van ons zouden overnemen.

Ik vind het heerlijk om dit in samenwerking met Samenwonen - Samenleven en zelforganisaties te doen, dat is heel stimulerend. Hele verschillende clubs versterken elkaar zo.

Laatste nieuws: De cursus is inmiddels gestart.

Stichting BMP
Willem de Zwijgerlaan
350 B/2
1055 RD Amsterdam

Telefoon:
020-4282728

Vragen naar:
Gerben Kroese,
Frank von Meijenfildt of
Saskia Moerbeek

Fax:
020-4282928

E-mail:
amwaht@stichtingbnp.nl

<http://www.stichtingbnp.nl>

Aanmelden kan nog tot 15 december

We zijn verheugd over het aantal gemeenten waar een opleiding is gestart of binnenkort van start zal gaan. Maar er zijn nog meer mogelijkheden. Als er nog gemeenten en/of producenten zijn die geïnteresseerd zijn in het organiseren van een opleiding dan kunnen zij zich tot 15 december aanmelden bij de stichting BMP.

Bij voldoende belangstelling worden de producenten- en docentencursussen in januari of februari herhaald. Maar er is ook een mogelijkheid om, in overleg, begeleiding op maat te ontvangen.

We komen graag een dagdeel langs om de belangrijkste zaken door te nemen.

Opleidingsboek

AMWAHT kent een opleidingsboek voor docenten en producenten.

Begrippenwaaier & Methodenwaaier

Deelnemers aan de AMWAHT-groepen krijgen tijdens de opleiding een begrippen- en een methodenwaaier met de oefeningen die zij tijdens de opleiding hebben gedaan en die ze in de lotgenotengroepen kunnen gebruiken.

AMWAHT-Plus wordt gefinancierd door:

